

Industrins orderingång och omsättning 2014

NV0501

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	3
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	4
A.12	Uppläggning och genomförande	4
A.13	Internationell rapportering	5
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	5
B	Kvalitetsdeklaration	5
B.0	Inledning	5
B.1	Innehåll	5
1.1	Statistiska målstorheter	5
1.1.1	Objekt och population	6
1.1.2	Variabler	6
1.1.3	Statistiska mått	6
1.1.4	Redovisningsgrupper	6
1.1.5	Referenstider	7
1.2	Fullständighet	7
B.2	Tillförlitlighet	7
2.1	Tillförlitlighet totalt	7
2.2	Osäkerhetskällor	7
2.2.1	Urval	7
2.2.2	Ramtäckning	7
2.2.3	Mätning	8
2.2.4	Svarsbortfall	8
2.2.5	Bearbetning	8
2.2.6	Modellantaganden	9

2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	9
B.3	Aktualitet	9
3.1	Frekvens	9
3.2	Framställningstid.....	9
3.3	Punktlighet	10
B.4	Jämförbarhet och sam användbarhet.....	10
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	10
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	10
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	10
B.5	Tillgänglighet och förståelighet.....	10
5.1	Spridningsformer.....	10
5.2	Presentation	11
5.3	Dokumentation.....	11
5.4	Tillgång till primärmaterial	11
5.5	Upplysningstjänster	11

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Näringsverksamhet

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Industrins leveranser och order

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån
<i>Postadress:</i>	Box 24 300, 104 51 Stockholm
<i>Besöksadress:</i>	Karlavägen 100, Stockholm
<i>Kontaktperson:</i>	Cecilia Westin
<i>Telefon:</i>	08-506 945 48
<i>Telefax:</i>	08-506 945 71
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån
<i>Postadress:</i>	Box 24 300, 104 51 Stockholm
<i>Besöksadress:</i>	Karlavägen 100, Stockholm
<i>Kontaktperson:</i>	David Lööv
<i>Telefon:</i>	08-506 947 71
<i>Telefax:</i>	08-506 945 71
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken SFS 2001:99, förordning om den officiella statistiken SFS 2001:100 samt SCBs föreskrifter SCB-FS 2013:6.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Sekretess gäller för de uppgifter som lämnas in till undersökningen. Uppgifter som behövs för forskningsändamål kan dock efter särskild prövning komma att lämnas ut.

Ingen behandling av personuppgifter förekommer i undersökningen.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallring regleras enligt beslut från Riksarkivet. I dagsläget överförs primäruppgifterna till registret och registret bevaras i enlighet med RAMS 2007:64.

A.9 EU-reglering

Industrins omsättning omfattas av *Council Regulation (EC) no 1165/98, concerning short-term statistics*. Förordningen reglerar bland annat hur statistiken ska tas fram, vad statistiken ska avse och vilka tidsramar som gäller.

Statistiken ska enligt förordningen publiceras senast en månad plus 10 dagar efter referensmånadens slut.

A.10 Syfte och historik

Statistiken skall månadsvis belysa utvecklingen av orderingång och omsättning inom industrin, såväl totalt som uppdelat på branscher.

Industrins orderingång och omsättning har funnits som självständig statistikprodukt sedan 1970, men är idag en delprodukt i en större undersökning. År 1998

samlades de tre separata undersökningarna *Industrins leverans- och orderläge* (NV0501), *Industrins lager* (NV0602) samt *Industrins kapacitetsutnyttjande* (NV0701) under beteckningen *Konjunkturstatistik för industrin*.

Från och med 2002 samlas endast orderuppgifter in för företag med minst 50 anställda. För företag mellan 10 och 49 anställda skattas orderuppgifter med omsättningsuppgifter.

För att minska uppgiftslämnarbördan infördes från och med 2009 ytterligare förenklingar i insamlingen av orderuppgifter. Uppgifter om order samlas endast in från företag verksamma inom de branscher som enligt Eurostat anses vara orderbranscher. Detta reglerades tidigare i förordningen *Council Regulation (EC) no 1165/98, concerning short-term statistics*. För övriga branscher skattas orderingen med omsättningsuppgifter.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av myndigheter, enskilda företag och organisationer för branschstudier, marknadsanalyser och konjunkturbedömningar. Användare är främst Riksbanken, Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet samt EU:s statistikorgan Eurostat.

Statistiken används inom SCB som underlag i Nationalräkenskapernas kvartalsvisa beräkningar av bruttonationalprodukten (BNP).

A.12 Uppläggning och genomförande

Statistiken avser att mäta de kortsiktiga förändringarna i industrins ordergång och omsättning.

Uppgifter om ordergång och nettoomsättning samlas in via *Konjunkturstatistik för industrin*. Rampopulationen för urvalsundersökningen definieras i mars varje år med hjälp av SCB:s företagsdatabas och omfattar företag inom avdelningarna *utvinning av mineral* (B) och *tillverkning* (C) med 10 anställda eller fler. Urvalet består av drygt 2 000 företag. Designen är stratifierat urval med obundet slumpmässigt urval inom strata, där stratifieringen görs med avseende på branschtillhörighet och företagsstorlek. Varje år i mars dras ett nytt urval där nya enheter inkluderas, samtidigt som ett antal enheter lämnar undersökningen.

Uppgifter om ordergång och nettoomsättning samlas in med hjälp av webb- och pappersblanketter. Granskning och eventuell rättning genomförs av inkomna uppgifter. Därefter skattas de totala order- och nettoomsättningsvärdena inom respektive bransch. Imputering används för att kompensera för både partiellt bortfall och objektsbortfall.

Uppgifter om prisförändringar, som används för att fastprisberäkna omsättning och ordergång, hämtas från urvalsundersökningen, *Prisindex i producent- och importled*, PPI, (PR0301).

Utifrån skattade order- och nettoomsättningsvärden beräknas och publiceras indexserier uttryckt i löpande och fasta priser.

A.13 Internationell rapportering

Rapportering av industrins omsättning sker varje månad till Eurostat. De uppgifter som skickas till Eurostat omfattar okorrigerade omsättningsuppgifter i löpande priser. Enligt kraven i *Council Regulation (EC) no 1165/98, concerning short-term statistics*.

Uppgifter om industrins orderingång i säsongrensade tal skickas på uppdrag varje månad till Europeiska centralbanken (ECB).

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

För närvarande pågår ett arbete med att samordna fem viktiga kortperiodiska undersökningar, undersökningarna i *Konjunkturstatistik för industrin, Omsättning inom tjänstesektorn (HA0101)* och *Lagerstatistik för varuhandel och tjänstenärings*, (NV0107). Målet är att den samordnade undersökningen ska driftsättas i april 2015. En samordnad undersökning för industri- och tjänstesektorn med avseende på bland annat urvalsdesign och estimation medför att Nationalräkenskaperna (NR) på SCB får ett bättre underlag med högre kvalitet till kvartalsberäkningarna av BNP.

Under 2014 kommer röjandekontroll att införas som ett moment i det löpande produktionsarbetet för produkten.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Statistiken mäter och redovisar månadsvis orderingång och omsättning för olika branscher inom SNI-avdelningarna *utvinning av mineral (B)* och *tillverkningsindustri (C)*.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken redovisar förändringen av orderingång och omsättning inom industrin, såväl totalt som uppdelat på ett visst antal branscher och MIG-grupper, Main Industrial Groupings, vilka är industrins huvudgrupper.

1.1.1 Objekt och population

Urvalsramen innehåller urvalsobjekten företagsenheter och undersökningsobjekten är verksamhetsenheterna inom utvald företagsenhet. Verksamhetsenhet är en branschmässigt avgränsad del av en företagsenhet. En företagsenhet som ingår i urvalet måste således ha åtminstone ett industriarbetsställe och det är endast den industriella verksamheten som ska rapporteras.

Populationen består av verksamhetsenheter inom näringsområdet *utvinning av mineral och tillverkningsindustri*, SNI 05-08 och 10-33 (SNI 2007), som tillhör ett icke-finansiellt företag eller statligt affärsverk, sektorkod 110-120 (INSEKT 2000). Verksamhetsenheter som tillhör företagsenheter med färre än 10 ingår inte i populationen.

1.1.2 Variabler

De variabler som samlas in är värdet av orderingång och nettoomsättning.

Nettoomsättning definieras som summan av försäljningsintäkter av egenproducerade varor och industriella tjänster (exkl moms, rabatter, punktskatter och andra varuskatter som är knutna till försäljningen) under månaden uppdelat på hemmamarknad och exportmarknad. Till exportomsättning räknas försäljning direkt till mottagare utanför den svenska tullgränsen (inkl direkt till frihamn). Försäljning till mottagare i Sverige som sedan exporterar varan räknas till hemmamarknaden.

Order definieras som försäljningsvärdet av egenproducerade varor och industriella tjänster som beställts under månaden av företagets kunder och skall produceras vid företagets arbetsställen uppdelat på hemmamarknad och exportmarknad. Värdena redovisas utan avdrag för eventuella annulleringar av tidigare order. Även beställningar som inkommit och levererats under månaden ingår i ordersumman. En order kommer från hemmamarknaden om leveransen skall gå dit, i annat fall kommer ordern från exportmarknaden.

1.1.3 Statistiska mått

Resultaten redovisas i form av indextal med basår 2010, dvs. genomsnittet av indextalen för år 2010 är 100. Order- och omsättningsstatistiken beräknas som ett fastbasindex. Förutom okorrigerade indextal i fasta och löpande priser redovisas indextal baserade på kalenderkorrigerade och säsongrensade data samt trendskattade data.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Resultaten redovisas fördelade på branschgrupper och aggregat enligt SNI2007, vanligtvis på 2-siffernivå men i några fall på en finare eller grövre nivå. Resultaten redovisas också enligt fem MIG-grupper.

1.1.5 Referenstider

Indextal beräknas primärt för kalendermånad och anger kalendermånadens produktionsläge i förhållande till den genomsnittliga produktionsnivån under 2010. Indextal beräknas också för kalenderkvartal och kalenderår.

1.2. Fullständighet

Industrins orderingång och omsättning mäter industriproduktionens utveckling för avdelningarna B och C inom SNI2007-systemet.

Företag med mindre än 10 anställda exkluderas. SNI05 och 06 ingår inte i undersökningen eftersom det inte existerar någon kolutvinning eller utvinning av råpetroleum och naturgas i Sverige. SNI09 exkluderas då målpopulationen historiskt har varit för liten att mäta.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Liksom i stort sett all statistik är även industrins orderingång och omsättning behäftad med viss osäkerhet. Statistiken bygger på uppgifter som samlas in via urvalsundersökningen Konjunkturstatistik för industrin och i avsnitt 2.2 görs en genomgång av dess felkällor samt vilka konsekvenser det medför.

2.2 Osäkerhetskällor

Bland osäkerhetskällorna som beskrivs nedan bidrar förmodligen främst mätfelet till den osäkerhet som finns i statistiken.

2.2.1 Urval

Urvalsramen består av cirka 6 500 företagsenheter, medan stickprovsstorleken består av drygt 2 000 objekt. Eftersom statistiken är baserad på ett urval av objekt uppstår en avvikelse mellan observerat resultat och det resultat som man skulle ha erhållit om en totalräkning gjorts. Någon uppskattning av urvalsosäkerheten görs i dagsläget inte.

2.2.2 Ramtäckning

Undertäckning utgörs av nyetablerade företag som vid urvalstillfället inte hunnit registrerats i företagsregistret. Övertäckning utgörs av de företag som är nedlagda, men som trots det fanns med i ramen vid urvalstillfället. Urvalet till konjunkturstatistik för industrin dras i mars samma år som statistiken avser? varje år för att fånga upp de företagsförändringar som skett vid årsskiftet. För nytillkomna företag samlas uppgifter in för tidigare månader under urvalsåret. Uppgifterna i rampopulationen vad gäller bransch och antal anställda är då i de flesta fall två år gamla.

2.2.3 Mätning

Avgränsade industriverksamheter inom utvalda företagsenheter ska rapportera uppgifter om nettoomsättning.

När företagen ska rapportera nettoomsättning för industriverksamheten finns en risk att företaget redovisar periodens totala nettoomsättning beroende på att företaget inte kan särskilja industriverksamhet från övrig verksamhet. Framför allt mindre företag kan uppleva det problematiskt att särredovisa industriverksamhet från övrig verksamhet.

Eftersom många företag, främst mindre, inte har datasystem som stöder rapportering av nettoomsättning per kalendermånad görs antaganden om att mätfel finns i statistiken. Även feltolkningar av anvisningar leder till mätfel.

2.2.4 Svartsbortfall

Objektsbortfallet i urvalsundersökningen är omkring 20 procent ej inkomna svar under en normalmånad.

Det finns en risk att bortfallet leder till en systematisk under- eller överskattning av statistiken. För att undvika ett alltför stort bortfall i undersökningen påminns uppgiftslämnarna via brev om uppgifterna inte inkommit när sista svarsdatum passerats. I de fall där uppgifterna ej inkommit trots påminnelsen skickas även påminnelser via e-post. Stora företag som får stor påverkan på statistiken påminns även via telefon. För att ytterligare minska bortfallet har undersökningen även en vitesprocess där företag som ej lämnar uppgifter anmanas att lämna uppgifter.

Imputering används således både för att kompensera för objektsbortfall och partiellt bortfall. Vilken imputeringsmetod som används beror på vilken information som finns att tillgå och beskrivs närmare i *Framtagning av statistiken* (SCBDok) för den här undersökningen.

2.2.5 Bearbetning

Uppgifter om orderingång och nettoomsättning samlas in med hjälp av blanketter. Omkring 98 procent av de inkomna svaren lämnas via den elektroniska webblanetten (SIV), medan resterande del inkommer via pappersblanketter vilka bearbetas manuellt.

I samband med dagliga överföringar från SIV slussas de formellt korrekta uppgifterna direkt till produktionsdatabasen. Uppgifter som har något fel, exempelvis summeringsfel och negativa värden, skrivs till en fellogg och rättas manuellt.

Efter att uppgifterna registrerats i produktionsdatabasen granskas de. Till detta används ett specialutformat granskningsprogram, SELEKT. Med hjälp av SELEKT görs en bedömning av observationens avvikelser från ett, utifrån

tidigare lämnade observationer för samma enhet, förväntat värde. Detta viktas sedan med den effekt värdet skulle ha om det faktiskt är fel. Varje observation får genom detta förfarande en poäng. Sedan görs granskningen utifrån den prioriteringsordning som poängerna skapar, det vill säga högst poäng granskas först. Misstänkta fel följs upp med återkontakter i form av telefonsamtal och e-post.

En slutlig granskning görs på aggregerade branschdata före publicering i samband med att de slutgiltiga resultaten beräknats.

2.2.6 *Modellantaganden*

Order- och omsättningstatistiken påverkas av modellantaganden.

Eftersom företag i storleksgruppen 10-49 anställda inte undersöks vad gäller order, utnyttjas antagandet om att orderuppgifter kan skattas med hjälp av nettoomsättningssuppgifter. Uppgifter om order samlas endast in från företag med mer än 49 anställda verksamma inom sådana branscher som Eurostat tidigare definierat som så kallade orderbranscher. För övriga branscher skattas orderingen med uppgifter om nettoomsättning.

Prisindex

För att erhålla indextal för redovisningsbrancherna i fasta priser används prisindex på beräkningsbranchnivå från undersökningen Prisindex i producent och importled för hemma- respektive exportmarknaden. Kvaliten och precision på dessa prisindex påverkar således de slutliga indextalen för ordergång och omsättning. Kvaliten påverkas negativt av att det för ett fåtal beräkningsbrancher och år saknas prisindex vilket medför att dessa skattas.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ingen redovisning av osäkerhetsmått görs.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Uppgifter om ordergång och omsättning samlas in, bearbetas och publiceras i form av industriproduktionsindex varje månad.

3.2 Framställningstid

Industrins ordergång och omsättning publiceras kl 09:30 senast en månad plus fem dagar efter referensmånadens slut, med undantag av referensmånad juni som publiceras något senare. Förskjutningen beror på svårigheter att samla in uppgifter under sommarmånaderna.

3.3 Punktlighet

Publicering har kunnat ske enligt den på förhand fastställda ursprungliga publiceringsplanen.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Något som är betydande för jämförbarheten över tiden är de förändringar av näringsgrensindelning som gjorts under åren. Exempelvis användes indelningen SNI 2002 från 2002 till 2008, medan från 2009 beräknas och redovisas statistiken enligt SNI 2007. Tidsserier finns dock tillbakaräknade till 2000 i SNI 2007, vilket ändå möjliggör jämförbarhet under en viss tidsperiod.

Övergången till SNI2007 innebar bland annat branscherna *Annan förlagsverksamhet* samt *Återvinningsindustrin* inte längre ingår i industrinäringen.

I samband med urvalsdragningen 2001 höjdes cut-off gränsen för de företag som skall lämna uppgifter om order från 10 anställda till 50 anställda. Åtgärden påverkar jämförbarheten då företag med 10-49 anställda numera imputeras. Imputeringarna för dessa företag baseras på lämnade eller imputerade uppgifter om nettoomsättning.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Industrins omsättning omfattas av *Council Regulation (EC) no 1165/98, concerning short-term statistics* som anger hur statistiken skall beräknas. Därför torde möjligheten att jämföra statistiken med motsvarande inom andra EU-länder vara god.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

Statistiken är jämförbar med industriproduktionsindex eftersom uppgifter om nettoomsättning används i båda statistikprodukterna.

B.5 Tillgänglighet och förstälighet

5.1 Spridningsformer

Varje månad publiceras statistiken på SCB:s webbplats i form av tabeller, diagram samt i Statistikdatabasen (SSD). Ett pressmeddelande publiceras på SCB:s webbplats. Ett mer kortfattat pressmeddelande skickas till olika nyhetsbyråer. Uppgifter om industrins omsättning skickas varje månad till Eurostat samt till FN. Uppgifter om industrins order skickas varje månad till Europeiska Centralbanken.

5.2 Presentation

Statistiken publiceras i form av indextal i Statistikdatabasen (SSD). I samband med varje publicering skrivs ett pressmeddelande som innehåller den viktigaste informationen om orderingångens och omsättningens utveckling den senaste perioden. På SCBs webbplats publiceras vid sidan av pressmeddelandet även tabeller och diagram.

Resultaten redovisas i form av indextal med referensår 2010, det vill säga genomsnittet av indextalen för år 2010 är 100. Statistiken publiceras i kalenderkorrigerade, okorrigerade, säsongrensade samt trends-kattade serier.

5.3 Dokumentation

Kvaliteten hos statistiken beskrivs i detta dokument, *Beskrivning av Statistiken (BaS)*.

Framställningen av statistiken och statistikregistret beskrivs i, *Statistikens framtagning (SCBDOK)*.

Detaljerad information om statistiken beskrivs i *Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus)*.

Samtliga dokumentationer finns publicerade på SCB:s webbplats, <http://www.scb.se>.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial från tidigare undersökningar.

Forskare, utredare, m fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgifts-material för egen bearbetning.

5.5 Upplysningstjänster

Vid frågor om statistiken kontakta:

David Lööv

telefon: 08-506 947 71

Cecilia Westin

Telefon 08-506 948 45

e-mail fornamn.efternamn@scb.se alternativt konjind@scb.se.